Lietas Nr. C23051812
Lietas arhīva Nr. CA-0170-14

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Madonā 2014.gada 7.oktobrī

Vidzemes apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģija šādā sastāvā
tiesas sēdes priekšsēdētāja Dz.Apine
tiesneses R.Liepiņa un E.Sudāre

izskatīja civillietu AS "Swedbank" prasībā pret /pers. C/ un /pers. D/ par parāda piedziņu, sakarā ar prasītāja AS "Swedbank" pilnvarotās personas /pers. E/ apelācijas sūdzību par Madonas rajona tiesas 2014.gada 17.aprīļa spriedumu, ar kuru prasība apmierināta daļēji, kā arī AS "Swedbank" un "MG Capital" AS lūgumu par puses procesuālo tiesību pārņemšanu.

Aprakstošā daļa

2012.gada 24.augustā Madonas rajona tiesā saņemta AS "Swedbank" maza apmēra prasība par parāda piedziņu. Pamatojoties uz Civillikuma 1401., 1425., 1469., 1472., 1512., 1548., 1587., 1588., 1590., 1651., 1670., 1672., 1683., 1692., 1698., 1702., 1716., 1717., 1720., 1721., 1753., 1756., 1759., 1765., 1779., 1828., 1934., 1943 pantu, kā arī Civilprocesa likuma 127., 128., 129., 130., 195.pantu, lūgts piedzīt solidāri no /pers. C/ un /pers. D/ par labu akciju sabiedrībai „Swedbank" pamatparādu 1051,44 latus, līgumiskos procentus 101,03 latus, līgumsodu 123,86 latus un zaudējumu atlīdzību 49,41 latu, kā arī valsts nodevu 158,14 latus un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 5,50 latus, paredzot prasītājam tiesības saņemt no /pers. F/ un /pers. G/ likumiskos 6% gadā.

Prasības pieteikumā paskaidrots, ka 2005.gada 28.februārī bankas un atbildētāja starpā tika noslēgts aizdevuma līgums. Atbilstoši šim līgumam un vēlāk noslēgtajiem grozījumiem pie tā, /pers. C/ tika piešķirts aizdevums 3000 latu apmērā nekustamā īpašuma /adrese A/ iegādei. Atbildētājs apņēmās aizdevumu atmaksāt līdz 2013.gada 25.martam. Atbilstoši līguma noteikumiem atbildētājam bija pienākums visu līguma darbības laiku apdrošināt par nodrošinājumu kalpojošo nekustamo īpašumu. Tas netika darīts, tādēļ prasītājs pats veica apdrošināšanu, 2012.gada 27.janvārī samaksājot apdrošināšanas prēmiju 49,41 lata apmērā. Aprēķinātie nolīgtie procenti ir 101,03 lati. Procentu maksājumus /pers. C/ ir izdarījis laikā no 2005.gada 25.marta līdz 2010.gada 3.septembrim. Atbilstoši līguma noteikumiem, iestājoties nokavējumam prasītājs aprēķinājis arī līgumsodu par laiku no 2011.gada 25.februāra līdz 2011.gada 15.novembrim 123,86 latu apmērā.

Iepriekš minēto saistību izpildes nodrošinājumam 2005.gada 28.februārī prasītāja un atbildētājas /pers. D/ starpā tika noslēgts galvojuma līgums. Atbildētāja uzņēmās solidāru saistību ar aizņēmēju kā pats parādnieks atbildēt kreditoram par /pers. C/ parādu.

Atbilstoši līguma 7.4.1.punktam 2011.gada 14.septembrī atbildētājiem tika nosūtīts bankas paziņojums par atkāpšanos no līguma, pieprasot nekavējošu saistību izpildi. Līdz prasības celšanas brīdim atbildētāji savas saistības nav izpildījuši.

2012.gada 26.novembrī lieta nozīmēta izskatīšanai rakstveida procesā.
Ar Madonas rajona tiesas 2013.gada 30.janvāra lēmumu lietas izskatīšana tiek turpināta vispārējā tiesvedības kārtībā.

2014.gada 4.martā lietā saņemts papildus paskaidrojums par prasības summu. Atbilstoši tam prasītājs lūdz piedzīt no atbildētājiem pamatparādu 1496,06 *euro*, līgumiskos procentus par laiku no 2010.gada 25.septembra līdz 2011.gada 15.novembrim – 143,75 *euro*, nesamaksāto apdrošināšanas prēmiju 210,37 *euro*.

Prasītājs līgumsoda apmēru atzinis par nesamērīgu, tādēļ tas ticis aprēķināts 0,016% dienā gan pamatparāda summas kavējumam, gan procentu maksājuma kavējumam. Norādīts, ka līgumsods ticis aprēķināts uz līguma izbeigšanas brīdi 2011.gada 15.novembri. Atbilstoši pamatparāda summai tas aprēķināts 100,78 *euro* (70,83 Ls), bet procentu maksājuma kavējumam – 48,87 *euro* (30,83 Ls) apmērā. Līdz ar to lūgts piedzīt no atbildētājiem kopējo parāda summu 1994,83 *euro*.

Ar Madonas rajona tiesas 17.aprīļa spriedumu akciju sabiedrības „SWEDBANK" prasība apmierināta daļēji, no /pers. C/ un /pers. D/ solidāri par labu AS„SWEDBANK" piedzīta neatmaksātā aizdevuma summa 1496,06 EUR (1051,44 Ls), līgumiskie procenti par laiku no 2010.gada 25.septembra līdz 2011.gada 25.septembrim 127,48 EUR (89,59 Ls), līgumsods par pamatparāda maksājuma kavējumu par laiku no 2010.gada 25.septembra līdz 2011.gada 25.septembrim 88,60 EUR (62,27 Ls), līgumsods par procentu maksājuma kavējumu par laiku no 2010.gada 25.septembra līdz 2011.gada 25.septembrim 38,15 EUR (26,81 Ls), valsts nodeva 262,55 EUR (184,52 Ls) un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 7,83 EUR (5,50 Ls), kopā 2020,67 EUR jeb 1420,13 Ls.

Prasība noraidīta daļā par pamatparāda summas 70,30 EUR (49,41 Ls), līgumisko procentu 16,28 EUR (11,44 Ls), līgumsoda par pamatparāda samaksas kavējumu 12,18 EUR (LVL 8,56), līgumsoda par procentu samaksas kavējumu 5,72 EUR (4,02 Ls), kā arī apdrošināšanas prēmijas 210,37 EUR (147,85 Ls) un valsts nodevas 68,06 EUR (47,83 Ls) apmērā piedziņu un lūgumu noteikt AS „SWEDBANK" tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt likumiskos 6% no /pers. F/ un /pers. G/.

Tiesa konstatēja, ka AS „Hansabanka" (šobrīd AS „Swedbank") un /pers. C/ starpā ticis noslēgts prasības pieteikumā minētais tiesiskais darījums, kura rezultātā atbildētājam piešķirts 3000,00 latu liels aizdevums.

2011.gada 14.septembrī AS „Swedbank" paziņojusi /pers. C/ par bankas atkāpšanos no līguma, pieprasot nekavējošu

saistību izpildi.
Tiesa konstatējusi, ka atbildētājam bija zināms gan par pienākumu izpildīt ar līgumu uzņemtās saistības, gan arī neatmaksāta aizdevuma pamatsumma, līdz ar to tiesa atzina par pierādītu pamatparāda apmēru.

Tiesa atzina, ka līgumsods var tikt aprēķināts tikai par laiku, līdz banka paziņoja par atkāpšanos no līguma, un atzina par pamatotu līgumsoda daļu, kas aprēķināta līdz 2011.gada 14.septembrim. Pārējā daļā arī šis prasījums ir noraidīts.

Ņemot vērā to, ka no aizdevuma līguma izrietošās saistības tika nodrošinātas ar /pers. D/ galvojumu, tiesa atzina, ka šajā gadījumā ar galvojuma līgumu ir nodibinātas solidāras saistības un abiem atbildētājiem ir solidārs pienākums atlīdzināt gan līdz šim neatmaksāto aizdevuma pamatsummu, gan arī aprēķinātos procentus par aizdevuma lietošanu un līgumsodu par laiku, līdz banka vienpusējā kārtā atkāpās no līguma.

Tiesa noraidīja prasības pieteikumā izteikto lūgumu noteikt prasītāja tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt no /pers. F/ un /pers. G/ likumiskos 6% gadā, konstatējot, ka lietā neatrodas pierādījumi, kas liecinātu par šādu personu saistību ar bankas un /pers. C/ starpā noslēgto aizdevuma līgumu.

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 195., 413., 414., 415., 416., 432.pantu, prasītājs AS "Swedbanka" 2014.gada 26.maijā iesniedza apelācijas sūdzību par Madonas rajona tiesas 2014.gada 6.maija spriedumu lūdzot to atcelt daļā, ar kuru noraidīts lūgums noteikt prasītājam tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt likumiskos 6% un apmierināt prasītāja lūgumu šajā daļā.

Apelators paskaidro, ka pārrakstīšanās kļūdas dēļ prasības pieteikumā lūgts piedzīt likumiskos 6% gadā no /pers. F/ un /pers. G/. Uzskata, ka šāda pārrakstīšanās kļūda ir saprotama, jo pieteikums tika sagatavots par paraugu ņemot citu prasības pieteikumu. No lietas materiāliem esot nepārprotami redzams, ka prasību par pamatparāda un ar to saistīto visu blakus prasījumu piedziņu prasītājs ir cēlis pret konkrētajiem atbildētājiem – /pers. C/ un /pers. D/, tāpēc šāda pārrakstīšanās kļūda ir tiesiski saprotama un nevar būt par pamatu prasības noraidīšanai.

Turklāt saskaņā ar Civilprocesa likuma 195.pantu, pienākums maksāt procentus par laiku līdz sprieduma izpildei ir nosakāms automātiski pat tad, ja prasītājs šādu lūgumu tiesai nav pieteicis.

2014.gada 24.septembrī lietā saņemts AS "Swedbank" un "MG Capital" AS kopīgs pieteikums par puses aizstāšanu, kurā norādīts, ka pamatojoties uz 2014.gada 2.septembra cesijas līgumu un Civilprocesa likuma 77.pantu prasītājs lūdz to aizstāt ar jauno kreditoru "MG Capital" AS.

2014.gada 24.septembrī saņemtajā iesniegumā "MG Capital" AS lūdz jautājumu par puses aizstāšanu un apelācijas sūdzību izskatīt bez prasītāja piedalīšanās, norādot, ka apelācijas sūdzību uztur pēc tajā norādītajiem motīviem.

Atbildētāji/pers. C/ un /pers. D/ uz tiesas sēdi nav ieradušies, lai gan viņiem par tiesas sēdi paziņots, sūtot pavēsti gan ierakstītā, gan vienkāršā sūtījumā uz viņu deklarēto dzīves vietu (lietas 96-98.lapa). Saskaņā ar Civilprocesa likuma 56.^{1}pantu tiesa atzīst, ka atbildētājiem ir paziņots par lietas izskatīšanas vietu un laiku. Par neierašanās iemesliem atbildētāji nav paziņojuši. Līdz ar to lietas izskatāma bez pušu piedalīšanās.

Motīvu daļa

Pārbaudījusi lietā esošos pierādījumus, izvērtējusi prasības pieteikumā un apelācijas sūdzībā minētos motīvus, tiesas kolēģija atzīst, ka civillieta apelācijas instances tiesā iztiesājama saskaņā ar Civilprocesa likuma 52.-54.nodaļas kārtībā sakarā ar to, ka 2013.gada 30.janvārī pirmās instances tiesa nolēmusi lietu iztiesāt vispārējās prasības tiesvedības kārtībā (lietas 61.lapa).

Tiesas kolēģija atzīst, ka prasība tās pārsūdzētajā daļā ir pamatota un apmierināma, kā arī apmierināms lūgums par puses aizstāšanu.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 77.pantu, ja viena no pusēm lietā izstājas, tiesa pieļauj aizstāt šo pusi tās tiesību pārņēmējam. Tiesību pārņemšana iespējama jebkurā procesa stadijā.

Ar aizdevuma cesijas līgumu Nr. 05-012027-PK cedents AS "Swedbank" ir cedējis "MG Capital" AS pastāvošās un nākotnē iespējamās tiesības un prasījumus, kas izriet no 2005.gada 28.02. aizdevuma līguma ar aizņēmēju /pers. C/, personas kods /personas kods/ (lietas 101.-102.lapa). Līdz ar to tiesas kolēģija secina, ka lūgums par puses aizstāšanu ir pamatots un apmierināms.

Pirmās instances tiesas spriedums nav pārsūdzēts daļā, ar kuru daļēji apmierināta akciju sabiedrības „Swedbank" prasība un no /pers. C/ un /pers. D/ solidāri piedzīta neatmaksātā aizdevuma summa 1496,06 EUR (1051,44 Ls), par laiku no 2010.gada 25.septembra līdz 2011.gada 25.septembrim līgumiskie procenti 127,48 EUR (89,59 Ls), līgumsods par pamatparāda maksājuma kavējumu 88,60 EUR (62,27 Ls), līgumsods par procentu maksājuma kavējumu 38,15 EUR (26,81 Ls), kā arī valsts nodeva 262,55 EUR (184,52 Ls) un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 7,83 EUR (5,50 Ls), kopā 2020,67 EUR jeb 1420,13 Ls.

Spriedums nav pārsūdzēts arī prasības noraidītajā daļā par pamatparāda summas 70,30 EUR (49,41 Ls), līgumisko procentu 16,28 EUR (11,44 Ls), līgumsoda par pamatparāda samaksas kavējumu 12,18 EUR (LVL 8,56), līgumsoda par procentu samaksas kavējumu 5,72 EUR (4,02 Ls), apdrošināšanas prēmijas 210,37 EUR (147,85 Ls) un valsts nodevas 68,06 EUR (47,83 Ls) apmērā piedziņu.

Šajās daļās pirmās instances tiesas spriedums ir stājies likumīgā spēkā.

Noraidītajā daļā spriedums pārsūdzēts tikai par tiesībām noteikt likumiskos procentu līdz sprieduma izpildei. Tiesas kolēģija atzīst, ka prasība šajā daļā ir pamatota un apmierināma.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 195.pantu, taisot spriedumu par naudas summu piedziņu, tiesa tā rezolutīvajā daļā norāda prasījuma veidu un piedzenamo summu, atsevišķi norādot galveno parādu un procentus, laiku, par kādu procenti piespriesti, prasītāja tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt procentus, minot arī to apmēru, kā arī kredītiestādes nosaukumu un konta numuru, kurā veicama samaksa, ja tāds norādīts prasības pieteikumā.

Prasītājs AS "Swedbank" bija pieteicis prasījumu noteikt tā tiesības saņemt likumiskos procentus līdz sprieduma izpildei (lietas 9.lapa). Prasītājs apelācijas sūdzībā pamatoti norāda, ka no prasības pieteikuma teksta izriet, ka prasības pieteikuma nobeiguma daļā ir pieļauta pārrakstīšanās kļūda

Tiesas kolēģija norāda, ka pirmās instances tiesai uz to bija jānorāda tiesvedības sākotnējā stadijā, lemjot par prasības pieņemšanu. Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{18}pantu maza apmēra prasības tiesa izskata pēc vispārējiem noteikumiem,

izņemot īpašos 30.^{3}nodaļas noteikumus. Konstatējot kļūdainu prasības pieteikumu, tiesnesis varēja pieņemt lēmumu saskaņā ar Civilprocesa likuma 131. un 133.pantu par pieteikuma atstāšanu bez virzības, dodot prasītājam iespēju novērst pārrakstīšanās kļūdu jau sākotnēji, tā veicinot procesa virzību.

Tiesas kolēģija nepievienojas apelācijas sūdzības argumentam par to, ka saskaņā ar Civilprocesa likuma 195.pantu pienākums maksāt procentus par laiku līdz sprieduma izpildei ir nosakāms automātiski pat tad, ja prasītājs šādu lūgumu tiesai nav pieteicis.

Šāds apelatora secinājums nav pamatots un ir pretrunā ar Civilprocesa likumā noteikto sacīkstes principu un Civilprocesa likuma 192.pantā noteikto, ka tiesa taisa spriedumu par prasībā noteikto prasības priekšmetu un uz prasībā norādītā pamata, nepārsniedzot prasījuma robežas.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu, pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus. Līdz ar to no atbildētājiem vienādās daļās par labu prasītājam piedzenama valsts nodeva par apelācijas sūdzības iesniegšanu 71,17 EUR (lietas 89.lapa).

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 42.panta pirmo daļu no atbildētājiem vienādās daļās par labu valstij piedzenami ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi apelācijas instances tiesā 6,20 EUR jeb 3,10 EUR no katra.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 77., 229.pantu, 432.-434.pantu, Civillietu tiesas kolēģija

n o s p r i e d a

Aizstāt civillietā AS "Swedbank"prasībā pret /pers. C/ un /pers. D/ par parāda piedziņu prasītāju AS "Swedbank" ar tā tiesību pārņēmēju "MG Capital" AS, reģistrācijas numurs 40003346547.

Prasību apmierināt un noteikt "MG Capital" AS, reģistrācijas numurs 40003346547, tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt no /pers. C/ un /pers. D/ likumiskos procentus 6 % gadā no piespriestās, bet nepiedzītās summas pēc 2014.gada 6.maija sprieduma, aprobežojot to ar pamatparādu 1496,06 EUR (1051,44 Ls).

Piedzīt no /pers. C/, personas kods /personas kods/, un /pers. D/, personas kods /personas kods/, par labu "MG Capital" AS, reģistrācijas numurs 40003346547, vienādās daļās valsts nodevu par apelācijas sūdzības iesniegšanu 71,14 EUR jeb 35,57 EUR no katra.

Piedzīt no /pers. C/, personas kods /personas kods/, un /pers. D/, personas kods /personas kods/, par labu valstij vienādās daļās ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 6,20 EUR jeb 3,10 EUR no katra.

Ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi jāiemaksā sekojošā kontā: Tiesu administrācija Mūkusalas ielā 41b, Rīgā, NMR 90001672316, ar PVN apliekamās personas reģistrācijas Nr. LV90001672316, saņēmēja iestāde Valsts kase, BIC kods: TRELLV22, konta Nr. LV51 TREL 2190 4580 19000, klasifikācijas kods 21499, ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi civillietā Nr. C 23051812.

Sprieduma labprātīgai izpildei daļā par tiesāšanās izdevumu piedziņu noteikt termiņu 10 dienas no sprieduma likumīgā spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt kasācijas kārtībā 30 dienu laikā Augstākās tiesas Civillietu departamentā Civilprocesa likuma 451.,452.pantos paredzētajos gadījumos, kasācijas sūdzību iesniedzot Vidzemes apgabaltiesā.

Tiesas sēdes priekšsēdētāja

Dz.Apine

Tiesneses

R.Liepiņa

E.Sudāre